

Uvod

Oblik je odnos krivih i ravnih površina u spoljašnjem izgledu, uobličenosť vidljivih delova, reljef, konfiguracija, način na koji nešto percipiramo, uočavamo; obris predmeta, tela ili osobe (Zemlja ima oblik kugle); vrsta nečega, različit lik ili izgled nečega, pojavnost. Oblik objekta smeštenog u nekom prostoru odnosi se na deo prostora koji taj objekt zauzima, a koji je određen njegovom vanjskom granicom—izdvojeno od ostalih aspekata toga objekta, poput boje, sadržaja ili stvari od koje je građen, ili njegova položaja i orijentacije u prostoru i veličine.

Jednostavne dvodimenzionalne oblike moguće je opisati geometrijski kao tačke, pravce, krivulje, ravnine itd. Oblici koji se pojavljuju u fizičkom svetu obično su poprilično složeni; mogu biti proizvoljno zakrivljeni, kad su predmet diferencijalne geometrije, ili fraktalni, kao kod biljaka i obalnih crta.

U samoj reči oblik početno slovo „o“ je zatvorena forma koja OBUHVATA, OVALNO OBLIKUJE, OSNOVU, OKOLINE. To znači da je početno „o“ navođenje ili uvođenje u određeni oblik. Sve što je shvatljivo ima svoj oblik, koji tada ima i svoj naziv. U tom beskrajnom mnoštvu oblika ipak je moguće razlikovati nekoliko osnovnih vrsta, kao što su prirodni i veštački stvoreni oblici. Drugu grupu čine amorfni i emancipovani. Ova se podela odnosi i na prirodne i na veštački načinjene oblike. Prirodni amorfni oblici bili bi svi oni oblici koji nemaju u osnovnoj šemi pravilne površine i volumen, kao na primer grumen zemlje. Eman-cipovana prirodna forma su kristali, lišće, cvetovi i plodovi nekih biljaka. Po pravilu, svi oblici načinjeni ljudskom rukom su emancipovani.¹

Njihovu posebnu grupu čine geomstrijske slike i objekti koji se mnogo koriste u umetnosti, ne samo likovnoj. Oblici doživljeni u snu i u uobrazilji su, po pravilu, isti kao oni pz realnog sveta i prirode, samo su skoro uvek doživljeni u drugom prostorno-vremenskim okolnostima. Oblik je takođe i svaka boja postavljena na ravan (oblik je u boji, boja je u obliku), isto onako kao što su vreme u prostoru i prostor u vremenu neodvojivi.

¹ Bogdanović, K., Burić, B. : Teorija forme, Zavod za udžbenike i nastavna sredstva Beograd, 1999. Str. 70-75.

1. PRIRODNI OBLICI

Može se uopšteno reći da svi oblici u prirodi, osim kristala, nastaju u šemi krive linije i krive površi, i da im je konačan izgled obao u šemi kruga i elipse. Drugi važan vizuelni i strukturni činilac određenosti živih oblika u prirodi su njihova ustaljena veličina i izgled, kao posledica naslednih osobina pojedinih vrsta. U tom smislu razlikujemo dva tipa prirodne forme koju izgrađuje živa materija. To su vertikalni nadzemni oblici čiji je poprečni presek kružnica i oblici plodova čiji je poprečni presek takođe kružnica, ali i elipsa. Takva svojstva oblikovanosti određuju ne samo nasledne osobine već i spoljni činioci sredine u kojoj ti oblici nastaju i rastu.

Pod spoljnjim činiocima podrazumevaju se ukupni klimatski uslovi određenog podneblja, koje nazivamo spoljnom sredinom, i dejstvo Zemljine teže. Da bismo razumeli svojstva prirodne forme koju uslovljavaju nasledne osobine jedinke u okviru njihovih vrsta i spoljni činioci u kojima jedinka nastaje i živi, razmotrićemo primer ribe. Ona živi u vodi, koja je gušća od vazduha.

Kao oblik koji se brzo kreće u vodi, riba je svojom spoljnom formom idealno oblikovana za takve uslove. Zato smo njen oblik kao primarnog nosioca forme nazvali ribolikim, te se svi slični oblici, bez obzira na strukturu, vrstu i poreklo, svrstavaju u taj tip forme. Tako je ribolikoj formi blizak projektil koji ima skoro iste uslove kretanja - mora se brzo probijati kroz vazduh kao riba kroz vodu. To znači da im spoljni izgled prvenstveno određuje kretanje. Drugi važan činilac određenosti živih oblika su njihova relativno ustaljena veličina i izgled, kao obeležja i svojstva jedinki svake od vrsta. U tom smislu razlikujemo dva tipa forme žive materije. Prvi tip su oblici nadzemnih izdanaka, prvenstveno biljaka, čiji je poprečni presek u šemi kružnice, a drugi tip su oblici plodova u šemi kružnice, krive površi i elipse. Takvi oblici određeni su naslednim osobinama. Izgled plodova odražavaju ili menjaju spoljni uslovi u kojima nastaju, rastu i sazrevaju. Forme žive prirode su, dakle, uslovljene neprekidnim dejstvom spoljne sredine i, po pravilu, što je gušća sredina u kojoj se telo razvija, to je i njegova spoljna forma jednostavnija i kompaktnija (riba, glista, krtica, krompir i luk).

I neki oblici nežive materije u prirodi nužno imaju takav oblik, jer su nastali pod dejstvom određenih sila prirode. Na primer, kao što je oblik ribe nastao kao nasledna osobina ove vrste

----- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE PREUZETI NA SAJTU

WWW.MATURSKI.NET -----

[BESPLATNI GOTOVI SEMINARSKI, DIPLOMSKI I MATURSKI TEKST](#)

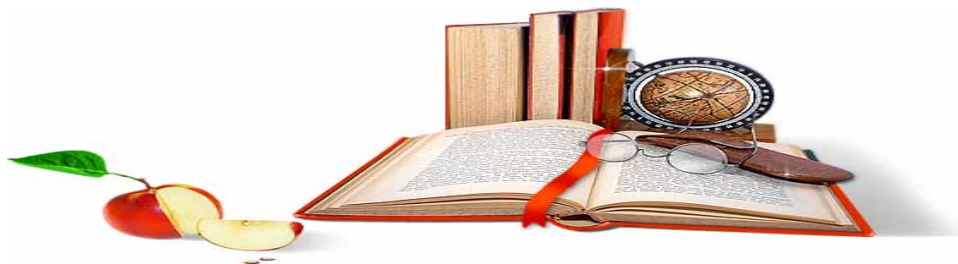
RAZMENA LINKOVA - RAZMENA RADOVA

RADOVI IZ SVIH OBLASTI, POWERPOINT PREZENTACIJE I DRUGI EDUKATIVNI MATERIJALI.

WWW.SEMINARSKIRAD.ORG

WWW.MAGISTARSKI.COM

WWW.MATURSKIRADOVI.NET

NA NAŠIM SAJTOVIMA MOŽETE PRONAĆI SVE, BILO DA JE TO [SEMINARSKI](#), [DIPLOMSKI](#) ILI [MATURSKI](#) RAD, POWERPOINT PREZENTACIJA I DRUGI EDUKATIVNI MATERIJAL. ZA RAZLIKU OD OSTALIH MI VAM PRUŽAMO DA POGLEDATE SVAKI RAD, NJEGOV SADRŽAJ I PRVE TRI STRANE TAKO DA MOŽETE TAČNO DA ODABERETE ONO ŠTO VAM U POTPUNOSTI ODGOVARA. U BAZI SE NALAZE [GOTOVI SEMINARSKI, DIPLOMSKI I MATURSKI RADOVI](#) KOJE MOŽETE SKINUTI I UZ NJIHOVU POMOĆ NAPRAVITI JEDINSTVEN I UNIKATAN RAD. AKO U [BAZI](#) NE NAĐETE RAD KOJI VAM JE POTREBAN, U SVAKOM MOMENTU MOŽETE NARUČITI DA VAM SE IZRADI NOVI, UNIKATAN SEMINARSKI ILI NEKI DRUGI RAD RAD NA LINKU [IZRADA RADOVA](#). PITANJA I ODGOVORE MOŽETE DOBITI NA NAŠEM [FORUMU](#) ILI NA

maturskiradovi.net@gmail.com

